

Sygn. akt II AKz 603/14

POSTANOWIENIE

Dnia 1 października 2014r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia: SA Wojciech Kopczyński

Sędziowie: SA Alicja Bochenek (spr.)

SA Marek Charuza

Protokolant: Oktawian Mikołajczyk

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Tadeusza Trzęsimiecha

po rozpoznaniu w sprawie **T. K.**

podejrzanego o przestępstwo z art. 56 ust. 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r.
o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.

zażalenia obrońcy podejrzanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 8 września 2014 roku, sygn. akt XXI Kp 340/14 (3 Ds. 183/14)

w przedmiocie przedłużenia czasu trwania aresztu tymczasowego

na zasadzie 437 § 1 k.p.k.

postanawia

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 września 2014 roku, sygn. akt XXI Kp 340/14 (3 Ds. 183/14) Sąd Okręgowy w Katowicach uwzględnił wniosek prokuratora i przedłużył do dnia 14 grudnia 2014r. czas trwania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego T. K., zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego w Tychach z dnia 28 marca 2014 roku, sygn. akt II Kp 91/14.

W ocenie Sądu Okręgowego w realiach niniejszej sprawy została spełniona przesłanka ogólna z art. 249 § 1 k.p.k. oraz przesłanki szczególne z art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. i z art. 258 § 2 k.p.k., które uzasadniają dalsze stosowanie tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego szczególnie, że tylko izolacyjny środek zapobiegawczy w należyty sposób zabezpieczy prawidłowy tok postępowania, zaś środki o charakterze wolnościowym takiej gwarancji nie dają.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł obrońca podejrzanego, zarzucając mu obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, poprzez rażące ich naruszenie, a to:

- art. 249 § 1 k.p.k., art. 257 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 1 i 2 § 2 k.p.k. poprzez błędne przyjęcie, iż zachodzi realna obawa zakłócenia przez podejrzanego T. K. prawidłowego przebiegu postępowania, mimo braku ku temu dostatecznych

podstaw oraz, że istnieją przesłanki do zastosowania wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania, a także poprzez naruszenie zasady minimalizacji środka zapobiegawczego.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 8 września 2014 roku, sygn. akt XXI Kp 340/14 poprzez uchylenie tymczasowego aresztowania, bądź zmianę środka zapobiegawczego i zastosowanie środka łagodniejszego rodzaju, dozoru policji oraz zakazu opuszczania kraju.

Sąd Apelacyjny w Katowicach zważył, co następuje:

Zażalenie obrońcy podejrzanego nie jest zasadne, wobec czego brak było podstaw do jego uwzględnienia. Argumentacja podniesiona we wniesionym środku odwoławczym jest nietrafna i wbrew oczekiwaniom skarżącego, nie mogła skutkować uchyleniem tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego T. K. bądź zamianą na wolnościowy środek zapobiegawczy.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgromadzone w sprawie dowody w postaci wyjaśnień podejrzanego, który częściowo przyznał się do zarzucanego mu czynu, wyjaśnień współpodejrzanych, zeznań świadków, protokołów oględzin potwierdzają istnienie przesłanki ogólnej z art. 249 § 1 k.p.k. Stąd trafna ocena sądu pierwszej instancji, że po stronie podejrzanego T. K. zachodzi duże prawdopodobieństwo popełnienia zarzucanego mu przestępstwa z art. 56 ust.

3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k., w konsekwencji czego w dalszym ciągu aktualna pozostaje ogólna przesłanka stosowania tymczasowego aresztowania. Stanowiska tego, co do istoty, nie kwestionuje obrońca podejrzanego, a więc nie ma konieczności powielania argumentacji wyrażonej w zaskarżonym postanowieniu, którą tut. Sąd Apelacyjny w całości akceptuje. Zaznaczenia przy tym wymaga, że istnienie ogólnej przesłanki stosowania tymczasowego aresztowania w żadnym wypadku nie przesądza o sprawstwie tego podejrzanego, albowiem decyzja w przedmiocie jego ewentualnej odpowiedzialności karnej należy do sądu meriti orzekającego w postępowaniu rozpoznawczym.

W tej sytuacji w pełni uprawnionym jest twierdzenie, iż w stosunku do podejrzanego T. K. aktualnie występuje też przesłanka szczególna stosowania najsurowszego środka zapobiegawczego, o jakiej mowa w art. 258 § 2 k.p.k. Stanowi ona samodzielną i wystarczającą podstawę do jego stosowania.

W realiach niniejszej sprawy, wymierzenie podejrzanemu surowej kary w przypadku skazania jest wysoce realne. Prognoza w tym zakresie nie jest przy tym wyprowadzona jedynie z ustawowego zagrożenia karą spełniającego kryterium,

o którym mowa w/w przepisie, ale także z okoliczności czynu, obiektywnie wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz ilości środków odurzających będących przedmiotem nielegalnego obrotu.

W świetle tych uwag za chybiony należało uznać zarzut skarżącego, jakoby sąd pierwszej instancji procedując w sprawie podejrzanego T. K. naruszył przepis art. 258 § 2 k.p.k. Jednocześnie podkreślić należy, odnosząc się do treści zażalenia, że choć faktycznie podejrzany T. K. złożył obszernie wyjaśnienia, to jednakże zdaniem prokuratora, są one w swej treści niespójne i pozostają w sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, a sam podejrzany ewidentnie zmierza do umniejszenia swojej roli w procederze związanym z rozprowadzaniem narkotyków.

Prawidłowo nadto Sąd Okręgowy przyjął, że podejrzany może bezprawnie utrudniać postępowanie karne. Świadomość wymierzenia surowej kary grożącej podejrzanemu może bowiem skłaniać go do podejmowania działań destabilizujących prawidłowy tok prowadzonego postępowania. To z kolei wymusza w badanej sprawie konieczność podjęcia działań zmierzających do zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania w formie zastosowania tymczasowego aresztowania zwłaszcza, że śledztwo wymaga kontynuowania, z uwagi na konieczność przeprowadzenia dalszych czynności procesowych wskazanych we wniosku prokuratora. Stąd też nieodzownym jest stosowanie wobec

podejrzanego tymczasowego aresztowania, a sięganie na obecnym etapie postępowania po łagodniejsze środki zapobiegawcze, wiążące się z pozostawieniem podejrzanego na wolności, nie byłoby wystarczające. Właśnie w takim znaczeniu - bo wynika to z treści uzasadnienia - sąd orzekający w pierwszej instancji okoliczności te przyjął.

Co więcej, powyższy pogląd od dawna nie budzi wątpliwości w orzecznictwie nie tylko Sądu Apelacyjnego, ale również zawarty został w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 roku I KZP 18/11. Stwierdzono w niej, że tak sformułowany art. 258 § 2 k.p.k. wprowadza szczególny rodzaj domniemania istnienia obawy, że oskarżony, z uwagi na grożącą mu w konkretnej sprawie surową karę, będzie bezprawnie utrudniał postępowanie, co może stanowić samodzielną przesłankę szczególną stosowania tymczasowego aresztowania przy spełnieniu przesłanek wskazanych w art. 249 § 1 i art. 257 § 1 k.p.k. i przy braku przesłanek negatywnych określonych w art. 259 § 1 i 2 k.p.k. (OSNKW 2012/1/1, LEX nr 1102081, Biul.SN 2012/1/12). Omawiana przesłanka, jako, że opiera się na domniemaniu, zwalnia z powinności wykazywania konkretnych zachowań utrudniających postępowanie.

Kontrola instancyjna prowadzi także do wniosku, iż wbrew twierdzeniu skarżącego, trafnie sąd pierwszej instancji ustalił, że ze strony podejrzanego zachodzi uzasadniona obawa mactwa procesowego uzasadniająca w świetle art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. jego dalsze tymczasowe aresztowanie i nie wynika ona jedynie z faktu zarzucenia T. K. przestępstwa zagrożonego surową karą. Wprawdzie prokurator nie zarzucił mu działania w zorganizowanej grupie przestępczej, ale wymaga podkreślenia, że łączące podejrzanych więzi i wzajemne zależności są na tyle silne, że pomimo prowadzonego przeciwko nim postępowania karnego, cały czas taką strukturę cechuje wyjątkowa solidarność grupowa. Tym samym istnieje uzasadniona obawa przenoszenia tych relacji na kwestie procesowe związane z bytem prowadzonego postępowania przygotowawczego, a konkretnie jego zakłócaniem w sposób wskazany w w/w regulacji prawnej, tym bardziej, iż nie zostały dotychczas jeszcze ujawnione wszystkie osoby współdziałające w procederze handlu środkami odurzającymi i psychotropowymi. Za takim stanowiskiem przemawiają przede wszystkim dowody zgromadzone w niniejszej sprawie, które wskazują na tego typu powiązania przestępcze, jak również działanie pod wpływem strachu, przez co wniosek o uzasadnionej obawie mactwa może być z nich wyprowadzony w sposób uprawniony.

W świetle powyższego zasadną jest obawa, że w razie uchylecia tymczasowego aresztowania mógłby on, w celu uniknięcia odpowiedzialności karnej lub jej umniejszenia, podjąć działania ukierunkowane na bezprawne wpływanie na treść materiału dowodowego. Chodzi tu w szczególności o możliwość bezprawnego nakłaniania osób relacjonujących przebieg wydarzeń w sposób dla niego niekorzystny, by zmieniły swoje depozycje. Podkreślić przy tym trzeba, że mactwo dotyczy nie tylko osób już przesłuchanych czy dowodów już utrwalonych, ale i tych które dopiero zostałyby przedstawione po sfalszowaniu ich czy nakłonieniu do fałszywych zeznań, gdyby zainteresowany tym podejrzanym odzyskał wolność (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 marca 2013 r. sygn. II AKz 102/13). Należy przy tym zwrócić uwagę, iż do przyjęcia przesłanki z art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. nie jest konieczne dokonanie ustaleń, z których wynikałoby, że podejrzanym z całą pewnością podejmie próby wpływania na zeznania świadków czy wyjaśnienia współpodejrzanych, wystarczająca bowiem jest w tym zakresie uzasadniona obawa nastąpienia takich działań (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30 maja 2007 r. sygn. akt II AKz 338/07). Sąd badając istnienie tej przesłanki ma jedynie zważyć, na podstawie racjonalnych przesłanek, czy istnieje obawa mactwa, i czy jest ona zasadna. Chodzi o jej hipotetyczny charakter a więc jedynie

o ustalenie czy podejrzanym może w ten sposób się zachować, a nie o to czy już tak postąpił (por. post. Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 13 października 2005 r., sygn. akt. II AKz 366/05).

Z aprobatą tutejszego Sądu nie spotkał się również zarzut obrazy przepisu art. 257 § 1 k.p.k. Wyjaśnić trzeba, że przewidziana w wymienionym przepisie, tak zwana zasada minimalizacji środków zapobiegawczych nie nakazuje bynajmniej bezwzględnego stosowania łagodniejszych środków zapobiegawczych, lecz statuuje wymóg, aby nie stosować izolacyjnego środka zapobiegawczego, gdy wystarczą inne środki o charakterze wolnościowym. Mając w polu widzenia przytoczone uwarunkowania przedmiotowej sprawy, uprawnionym jest wniosek, iż na chwilę orzekania przez sąd pierwszej instancji, jedynie dalsze stosowanie wobec podejrzanego T. K.

środka zapobiegawczego o charakterze izolacyjnym jest w stanie w pełni zabezpieczyć prawidłowy tok postępowania karnego, zaś inny środek zapobiegawczy na ten moment nie spełniłby swej roli, na co trafnie zwrócił uwagę Sąd Okręgowy w zaskarżonym postanowieniu.

Nie sposób również podzielić zarzutu obrońcy naruszenia treści art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k., gdyż przepis ten nie był podstawą zaskarżonego postanowienia.

Stwierdzić także trzeba, że postępowanie przygotowawcze przeciwko w/w podejrzanemu toczy się z należytą intensywnością i sprawnością, szczególnie przy uwzględnieniu, że czynności procesowe prowadzone są wobec wielu osób. W niniejszej sprawie zrealizowana została także przesłanka z art. 263 § 2 k.p.k., stanowiąca formalno - procesową podstawę przedłużenia stosowanego w sprawie izolacyjnego środka zapobiegawczego. Zaistniała bowiem konieczność uzupełnienia materiału dowodowego o uwzględnione przez Sąd Okręgowy czynności procesowe, zaplanowane przez prokuratora. Koniecznym przy tym staje się podkreślenie, że pomimo, iż tylko niektóre z nich dotyczą podejrzanego T. K., czynności procesowe prowadzone w stosunku do pozostałych współpodejrzanym usprawiedliwiają utrzymywanie tymczasowego aresztowania także wobec tego podejrzanego, albowiem ich przedmiotem są okoliczności mogące mieć znaczenie również i dla jego odpowiedzialności. Tym samym z uwagi na konieczność zapewnienia prawidłowości przeprowadzenia tychże czynności, a zwłaszcza dotyczących T. K., uzasadnionym jest dalsze stosowanie tymczasowego aresztowania.

Mając to wszystko na uwadze i nie dopatrując się jednocześnie po stronie podejrzanego okoliczności, o których stanowi przepis art. 259 k.p.k., sąd odwoławczy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

Z/ - odpis postanowienia doręczyć podejrzanemu i jego obrońcy,

- zwrócić akta sprawy.

Katowice, dnia 1 października 2014 roku.